ТАҚРИЗИ

муқарризи расмӣ ба диссертатсияи Файзуллозода Айнулло Қудратулло дар мавзуи «Таҳқиқоти криминалистии хусусиятҳои тактикаи азназаргузаронии ҷои ҳодиса», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 5.5.12. Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ.

Мутобиқати мавзуъ ва муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Таҳқиқоти диссертатсионии Файзуллозода Айнулло Қудратулло дар мавзуи «Таҳқиқоти криминалистии хусусиятҳои тактикаи азназаргузаронии ҷои ҳодиса», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 5.5.12. Криминалистика; фаъолияти судӣ-экспертӣ; фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ, ки аз рӯйи он ба Шурои диссертатсионӣ мувофиқи фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз санаи 01.04.2022 №95/шд ва 25.10.2024 №407/шд ҳуқуқи қабули диссертатсияҳо барои ҳимоя дода шудааст, мувофиқ мебошад.

Мубрамии мавзуи таҳқиқ. Азназаргузаронии ҷои ҳодиса яке аз муҳимтарин амалҳои тафтишотӣ ба ҳисоб рафта, дар раванди ошкор, таҳқиқ ва пешгирии ҷиноятҳо аҳамияти калидӣ дорад. Натиҷаи самараноки гузаронидани ин амали тафтишотӣ бештар аз дуруст интихоб намудани усулҳо ва воситаҳои тактикӣ, риояи талаботи қонунгузорӣ, сатҳи омодагии касбии кормандони мақомоти тафтишотӣ ва истифодаи дастовардҳои муосири криминалистика вобаста мебошад.

Дар шароити муосир бо тағйир ёфтани шаклу усулҳои содир намудани ҷиноятҳо, мураккаб гардидани тарзи пинҳон намудани осор ва далелҳои ҷиноятӣ зарурати такмили асосҳои назариявӣ ва тавсияҳои амалии тактикаи азназаргузаронии ҷои ҳодиса бештар мегардад. Амали мазкур на танҳо воситаи ҷамъоварии далелҳои моддӣ, балки яке аз сарчашмаҳои муҳими ташаккули фарзияҳои тафтишотӣ ва муайян намудани самтҳои минбаъдаи таҳқиқи ҷиноят мебошад.

Мубрамияти таҳқиқоти мазкур аз он иборат аст, ки дар амалияи тафтишотӣ ҳанӯз ҳам масъалаҳои марбут ба банақшагирӣ ва ташкили азназаргузаронии ҷои ҳодиса, муайян намудани хусусиятҳои тактикии гузаронидани он, истифодаи воситаҳои муосири техникӣ-криминалистӣ, ҳамкории муфаттиш бо мутахассисон ва коршиносон, инчунин роҳҳои баланд бардоштани самаранокии ҷамъоварӣ ва таҳкими далелҳои ҷиноятӣ ба такмили минбаъда ниёз доранд.

Муҳимияти мавзӯъ ҳамчунин бо зарурати мутобиқ намудани тавсияҳои криминалистӣ ба талаботи имрӯзаи мубориза бар зидди ҷинояткорӣ алоқаманд мебошад. Рушди технологияҳои иттилоотӣ, пайдоиши намудҳои нави осори ҷиноят, истифодаи воситаҳои рақамӣ ҳангоми содир намудани ҷиноятҳо тақозо менамояд, ки масъалаҳои тактикаи азназаргузаронии ҷои ҳодиса аз мавқеи илмии нав мавриди таҳқиқ қарор дода шаванд.

Дар илми криминалистика азназаргузаронии ҷои ҳодиса ҳамчун амали мураккаби маърифатӣ-амалӣ баррасӣ мегардад, ки дуруст гузаронидани он ба ошкор намудани ҳолатҳои воқеии парвандаи ҷиноятӣ, муайян намудани шахсияти ҷинояткор, ошкор намудани роҳҳои содир намудани ҷиноят ва таъмини далелҳои боэътимод мусоидат мекунад. Аз ин рӯ, таҳқиқи ҳамаҷонибаи хусусиятҳои тактикии ин амал аҳамияти назариявӣ ва амалӣ дорад.

Аҳамияти амалии диссертатсия дар он ифода меёбад, ки натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд барои такмили фаъолияти мақомоти таҳқиқ ва тафтишотӣ, омода намудани тавсияҳои методӣ барои кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, баланд бардоштани сифати таълими фанҳои криминалистӣ дар муассисаҳои таҳсилоти ҳуқуқӣ ва такмили қонунгузорӣ дар самти фаъолияти мурофиавии ҷиноятӣ истифода шаванд.

Ҳамин тариқ, мавзӯи диссертатсионии Файзуллозода Айнулло Қудратулло «Таҳқиқоти криминалистии хусусиятҳои тактикаи азназаргузаронии ҷои ҳодиса» бо назардошти аҳамияти назариявӣ, зарурати такмили амалияи тафтишотӣ ва талаботи мубрами мубориза бар зидди ҷинояткорӣ дорои аҳамияти муҳим буда, ба самти афзалиятноки таҳқиқоти илми ҳуқуқшиносӣ дар соҳаи криминалистика ва фаъолияти судӣ-экспертӣ мутобиқат менамояд.

Дараҷаи навгонии натиҷаҳо дар диссертатсия ва нуктаҳои илмие, ки ба ҳимоя пешниҳод мешаванд. Навгонии илмии диссертатсияи Файзуллозода Айнулло Қудратулло дар он ифода меёбад, ки дар он дар асоси таҳлили ҳамаҷонибаи дастовардҳои назариявии криминалистика, таҷрибаи амалии мақомоти таҳқиқу тафтишотӣ ва талаботи муосири фаъолияти мурофиавии ҷиноятӣ хусусиятҳои тактикии азназаргузаронии ҷои ҳодиса мавриди таҳқиқи комплексӣ қарор гирифтаанд. Дар таҳқиқот масъалаҳои назариявӣ, ҳуқуқӣ ва амалӣ вобаста ба ташкили дуруст, банақшагирӣ ва гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса таҳлил гардида, барои такмили самаранокии ин амали тафтишотӣ пешниҳодҳои илмӣ ва тавсияҳои амалӣ таҳия шудаанд.

Навгонии натиҷаҳои таҳқиқот дар самтҳои зерин ифода меёбад:

•аввалан, мафҳум, моҳият ва аҳамияти криминалистии азназаргузаронии ҷои ҳодиса ҳамчун амали муҳими тафтишотӣ бо дарназардошти рушди муносибатҳои ҷамъиятӣ ва тағйирёбии шаклҳои нави ҷинояткорӣ такмил дода шудааст;

•дуюм, хусусиятҳои тактикии омодагӣ, ташкил ва гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса мавриди таҳлили илмӣ қарор гирифта, омилҳое муайян шудаанд, ки ба самаранокии ҷамъоварӣ, таҳқиқ ва истифодаи далелҳои шайъӣ таъсир мерасонанд;

•сеюм, нақши иштирокчиёни азназаргузаронии ҷои ҳодиса, аз ҷумла муфаттиш, мутахассис ва дигар шахсони ҷалбшаванда дар таъмини натиҷанокии амали тафтишотӣ таҳлил гардида, роҳҳои такмили ҳамкории байни онҳо пешниҳод шудаанд;

•чорум, масъалаҳои истифодаи воситаҳо ва усулҳои муосири техникӣ-криминалистӣ ҳангоми азназаргузаронии ҷои ҳодиса таҳқиқ шуда, аҳамияти онҳо дар ошкор, сабт ва ҳифзи осори ҷиноятӣ асоснок карда шудааст;

•панҷум, камбудиҳои маъмул дар таҷрибаи гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса муайян гардида, тавсияҳои илмӣ-амалӣ барои бартараф намудани онҳо пешниҳод шудаанд;

•шашум, пешниҳодҳо оид ба такмили фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ дар самти татбиқи усулҳои криминалистии азназаргузаронии ҷои ҳодиса таҳия гардидаанд.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаю тавсияҳои дар диссертатсия ифодаёфта. Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаю тавсияҳои дар диссертатсияи Файзуллозода Айнулло Қудратулло дар мавзӯи «Таҳқиқоти криминалистии хусусиятҳои тактикаи азназаргузаронии ҷои ҳодиса» ифодаёфта бо истифодаи заминаи мустаҳками назариявӣ, методологӣ ва таҷрибавии таҳқиқот таъмин карда мешавад.

Асоснокии натиҷаҳои таҳқиқот аз он бармеояд, ки дар раванди таҳияи онҳо муқаррароти назариявии илми криминалистика, меъёрҳои қонунгузории мурофиавии ҷиноятӣ, таҳлилҳои илмии олимони ватанӣ ва хориҷӣ, таҷрибаи фаъолияти мақомоти таҳқиқ ва тафтишотӣ, инчунин натиҷаҳои таҳқиқоти илмии соҳаи криминалистика мавриди омӯзиш ва таҳлил қарор гирифтаанд.

Эътимоднокии хулосаҳои диссертатсия бо истифодаи маҷмӯи усулҳои илмии таҳқиқот, аз ҷумла усулҳои таҳлили ҳуқуқӣ, муқоисавӣ-ҳуқуқӣ, мантиқӣ, таърихӣ, системавӣ ва таҷрибавӣ таъмин гардидааст. Истифодаи усулҳои мазкур имкон додааст, ки масъалаҳои марбут ба хусусиятҳои

тактикии азназаргузаронии ҷои ҳодиса ҳамаҷониба омӯхта шуда, хулосаҳои илмӣ ва пешниҳодҳои амалӣ асоснок карда шаванд.

Эътимоднокии натиҷаҳои бадастомада инчунин бо таҳлили амалияи гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса, муайян намудани мушкилоти мавҷуда дар фаъолияти мақомоти тафтишотӣ ва таҳияи роҳҳои ҳалли онҳо тасдиқ мегардад. Дар диссертатсия робитаи байни муқаррароти назариявии криминалистика ва талаботи амалияи тафтишотӣ таъмин гардида, тавсияҳои пешниҳодшуда ба баланд бардоштани самаранокии фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ равона шудаанд.

Хулосаҳои диссертатсия дар асоси таҳлили васеи сарчашмаҳои илмӣ, қонунгузории амалкунанда, маводи назариявӣ ва таҷрибаи амалии соҳаи фаъолияти тафтишотӣ таҳия гардидаанд. Пешниҳодҳои муаллиф оид ба такмили тартиби омодагӣ ва гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса, истифодаи воситаҳои техникӣ-криминалистӣ, баланд бардоштани нақши мутахассисон ва такмили ҳамкории иштирокчиёни амали тафтишотӣ аз ҷиҳати илмӣ ва амалӣ асоснок мебошанд.

Ҳамин тариқ, асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаю тавсияҳои диссертатсия бо мутобиқати онҳо ба талаботи методологияи таҳқиқоти илмии ҳуқуқӣ, истифодаи дурусти усулҳои илмӣ, таҳлили ҳамаҷонибаи масъалаҳои мавриди омӯзиш ва аҳамияти амалии натиҷаҳои бадастомада таъмин карда мешавад. Натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд дар рушди минбаъдаи назария ва амалияи криминалистика, фаъолияти тафтишотӣ ва таълими фанҳои ҳуқуқӣ истифода шаванд.

Аҳаммияти илмӣ, амалӣ, иқтисодӣ ва иҷтимоии диссертатсия.

Аҳаммияти илмии диссертатсия дар он ифода меёбад, ки таҳқиқоти мазкур ба рушди минбаъдаи назария ва амалияи криминалистика, махсусан дар самти тактикаи гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса, мусоидат менамояд. Дар доираи таҳқиқот масъалаҳои назариявии марбут ба моҳият, мазмун, вазифаҳо ва хусусиятҳои тактикии азназаргузаронии ҷои ҳодиса мавриди таҳлил қарор гирифта, заминаҳои илмии такмили ин амали муҳими тафтишотӣ пешниҳод гардидаанд. Натиҷаҳои таҳқиқот метавонанд барои рушди минбаъдаи таълимоти криминалистӣ, таҳияи корҳои илмӣ ва омӯзиши масъалаҳои марбут ба фаъолияти судӣ-экспертӣ ва тафтишотӣ истифода шаванд.

Аҳаммияти амалии диссертатсия дар он зоҳир мегардад, ки хулосаҳо ва тавсияҳои дар он пешниҳодшуда метавонанд дар фаъолияти амалии мақомоти таҳқиқ, тафтишот ва дигар сохторҳои ҳифзи ҳуқуқ истифода шаванд. Пешниҳодҳои таҳқиқотӣ барои такмили раванди омодагӣ, ташкил

ва гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса, баланд бардоштани самаранокии ҷамъоварӣ ва таҳкими далелҳои шайъӣ, инчунин беҳтар намудани истифодаи воситаҳои техникӣ-криминалистӣ аҳаммияти амалӣ доранд. Маводи диссертатсия метавонад ҳангоми таҳияи тавсияҳои методӣ, дастурҳои таълимӣ ва барномаҳои омодасозии кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ истифода гардад.

Аҳаммияти иҷтимоии диссертатсия дар саҳми он ба таҳкими қонуният, таъмини адолати судӣ ва баланд бардоштани сатҳи ҳифзи ҳуқуқу озодиҳои шаҳрвандон ифода меёбад. Гузаронидани босифати азназаргузаронии ҷои ҳодиса ҳамчун яке аз марҳилаҳои муҳими таҳқиқи ҷиноят ба ошкор намудани ҳақиқати воқеӣ, муайян намудани шахсони гунаҳкор ва пешгирии маҳкум намудани шахсони бегуноҳ мусоидат мекунад. Натиҷаҳои таҳқиқот барои баланд бардоштани эътимоди ҷомеа ба фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва такмили низоми мубориза бар зидди ҷинояткорӣ аҳаммияти муҳим доранд.

Ҳамин тариқ, диссертатсияи Файзуллозода Айнулло Қудратулло дорои аҳаммияти ҳамаҷониба буда, натиҷаҳои он метавонанд ҳам дар рушди илми криминалистика ва ҳам дар такмили фаъолияти амалии мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, таъмини самаранокии таҳқиқи ҷиноятҳо ва таҳкими тартиботи ҳуқуқӣ истифода шаванд.

Нашри натиҷаҳои диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ. Дар асоси натиҷаҳо, хулосаҳо ва тавсияҳои диссертатсия 8 мақолаи илмӣ нашр гардидааст. Аз онҳо 5 мақола дар нашрияҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи Олии Аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 3 мақола дар нашрияҳои дигар, ки сатҳи илмӣ ва эътимоднокии заруриро доранд, ба табъ расидаанд. Ин нашрияҳо саҳми муассир ва дастгирии равандҳои илмии таҳқиқоти мазкурро таъмин менамоянд. Зикр намудан ба маврид аст, ки теъдоди маводи чопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Ҳаҷм ва сохтори диссертатсия. Таҳқиқоти диссертатсионӣ аз номгӯйи ихтисораҳо ва (ё) аломатҳои шартӣ, муқадима, се боб, 7 зербоб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натичаҳои таҳқиқот, рӯйхати адабиёт ва интишорот аз рӯйи мавзуи диссертатсия иборат мебошад. ҳаҷми умумии диссертатсия 204 саҳифаро ташкил медиҳад.

Диссертатсия аз муқаддима, се боб, ҳашт зербоб, хулоса, тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот, рӯйхати адабиёти истифодашуда ва замимаҳо иборат мебошад.

Дар боби якум – «Асосҳои назариявии азназаргузаронии ҷои ҳодиса» масъалаҳои назариявӣ ва методологии азназаргузаронии ҷои ҳодиса ҳамчун яке аз амалҳои муҳими тафтишотӣ мавриди таҳқиқ қарор дода шудаанд.

Дар зербоби 1.1. «Мафҳум, моҳият ва аҳаммияти азназаргузаронии ҷои ҳодиса» мафҳуми криминалистии азназаргузаронии ҷои ҳодиса, хусусиятҳои ҳуқуқӣ ва тактикии он, нақши ин амал дар раванди ошкор ва таҳқиқи ҷиноятҳо таҳлил гардидааст. Муаллиф масъалаҳои вобаста ба ҷойгоҳи азназаргузаронии ҷои ҳодиса дар низоми амалҳои тафтишотӣ, аҳаммияти он дар муайян намудани ҳолатҳои воқеии парвандаи ҷиноятӣ ва ҷамъоварии далелҳои шайъиро баррасӣ намуда, нуқтаҳои назариявии марбут ба такмили ин мафҳумро пешниҳод менамояд.

Дар зербоби 1.2. «Мақсад, вазифа ва принсипҳои азназаргузаронии ҷои ҳодиса» мақсад ва вазифаҳои асосии ин амали тафтишотӣ муайян гардида, принсипҳои қонуният, пуррагӣ, объективият, бевоситагӣ ва пайдарҳамии гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд. Аҳаммияти риояи принсипҳои мазкур барои таъмини эътимоднокии натиҷаҳои тафтишот асоснок карда шудааст.

Боби дуюм – «Хусусиятҳои истифодаи техникаи криминалистӣ ва инноватсионӣ ҳангоми азназаргузаронии ҷои ҳодиса» ба омӯзиши масъалаҳои таъминоти техникӣ-криминалистӣ ва истифодаи воситаҳои муосир дар раванди гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса бахшида шудааст.

Дар зербоби 2.1. «Таъминоти техникӣ-криминалистии раванди азназаргузаронии ҷои ҳодиса» воситаҳои техникӣ, усулҳои ошкор, сабт, гирифтан ва нигоҳдории осори ҷиноятӣ таҳлил гардидаанд. Нақши аксбардорӣ, сабти видеоӣ, воситаҳои ҷустуҷӯӣ, ченкунӣ ва дигар воситаҳои криминалистӣ дар баланд бардоштани сифати азназаргузаронии ҷои ҳодиса баррасӣ шудааст.

Дар зербоби 2.2. «Истифодаи технологияҳои инноватсионӣ ҳангоми азназаргузаронии ҷои ҳодиса» имкониятҳои истифодаи технологияҳои муосир, аз ҷумла воситаҳои рақамӣ, моделсозии сеандоза, технологияҳои иттилоотӣ ва дигар дастовардҳои илмию техникӣ дар фаъолияти криминалистӣ таҳқиқ шудаанд. Зарурати ворид намудани усулҳои инноватсионӣ ба амалияи тафтишотӣ ҳамчун яке аз самтҳои муҳими такмили фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ асоснок карда шудааст.

Боби сеюм – «Тактикаи криминалистии азназаргузаронии ҷои ҳодиса ва давраҳои он» ба таҳқиқи хусусиятҳои тактикӣ ва марҳилаҳои асосии гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса бахшида шудааст.

Дар зербоби 3.1. «Хусусиятҳои тактикӣ-криминалистии марҳилаи омодагии азназаргузаронии ҷои ҳодиса» масъалаҳои марбут ба ташкили пешакии амали тафтишотӣ, муайян намудани вазифаҳо, интихоби иштирокчиён, омода намудани воситаҳои техникӣ ва таҳияи нақшаи гузаронидани азназаргузаронӣ таҳлил гардидаанд.

Дар зербоби 3.2. «Тактикаи давраи таҳлилии азназаргузаронии ҷои ҳодиса» тартиби амалии таҳқиқи вазъияти ҷои ҳодиса, муайян намудан ва сабти осори ҷиноят, ҷустуҷӯ ва гирифтани объектҳои дорои аҳаммияти далелӣ, инчунин хусусиятҳои фаъолияти муфаттиш ва мутахассис ҳангоми гузаронидани ин марҳила баррасӣ шудаанд.

Дар зербоби 3.3. «Таҳқиқоти криминалистии давраи натиҷагирии азназаргузаронии ҷои ҳодиса» масъалаҳои ҷамъбаст намудани натиҷаҳои азназаргузаронӣ, таҳияи ҳуҷҷатҳои мурофиавӣ, баҳодиҳии далелҳои бадастомада ва истифодаи онҳо дар марҳилаҳои минбаъдаи тафтишот мавриди омӯзиш қарор гирифтаанд.

Дар маҷмӯъ, сохтори диссертатсия имкон медиҳад, ки масъалаҳои марбут ба азназаргузаронии ҷои ҳодиса аз мавқеи назариявӣ, техникӣ-криминалистӣ ва тактикӣ ҳамаҷониба таҳлил гардида, барои такмили фаъолияти мақомоти тафтишотӣ тавсияҳои илмӣ ва амалӣ пешниҳод карда шаванд.

Автореферат фишурдаи диссертатсия буда, дар умум мафҳум ва моҳияти диссертатсияро мекушояд.

Бо вуҷуди баҳои мусбии кор дар диссертатсия баъзе масъалаҳои норавшан ба назар мерасанд, ки аз нигоҳи илмӣ баҳснок мебошанд ва онҳоро ба таври зайл нишон додан мумкин аст:

1. Бо дарназардошти аҳаммияти сабт, ҳуҷҷатгузорӣ ва баҳодиҳии натиҷаҳои азназаргузаронӣ, метавон масъалаҳои тартиб додани протокол, истифодаи воситаҳои сабт ва арзёбии далелҳои бадастомадаро ҳамчун самти алоҳида ё қисми муҳимтарини яке аз зербобҳо баррасӣ намуд.

2.Дар масъалаи таснифи марҳилаҳои азназаргузаронии ҷои ҳодиса баъзе нуктаҳо баҳснок мебошанд. Гарчанде муаллиф марҳилаҳои омодагӣ, таҳлилӣ ва натиҷагириро ҷудо намудааст, масъалаи муайян намудани меъёрҳои ягонаи таснифоти ин марҳилаҳо дар илми криминалистика то ҳол баҳсталаб буда, ниёз ба асосноккунии иловагӣ дорад.

3. Нақши мутахассис ва коршинос ҳангоми гузаронидани азназаргузаронии ҷои ҳодиса яке аз масъалаҳои муҳим ба ҳисоб меравад. Бо вуҷуди таҳлили ин масъала, муносибати ягона оид ба ҳудуди ваколатҳо, масъулият ва дараҷаи иштироки онҳо дар марҳилаҳои гуногуни азназаргузаронӣ метавонад баҳси илмиро ба вуҷуд орад.

Эродҳои зикршуда бештар хусусияти методологӣ ва такмилдиҳанда дошта, ба арзиши илмии таҳқиқот таъсири манфӣ намерасонанд, балки барои боз ҳам мукаммал намудани сохтор ва мазмуни диссертатсия равона шудаанд.

Мутобиқати барасмиятдарории диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Таҳқиқоти илмии Файзуллозода Айнулло Қудратулло дар мавзуи «Таҳқиқоти криминалистии хусусиятҳои тактикаи азназаргузаронии ҷои ҳодиса» ба ҳадафи дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ равона гардидааст ва ба ихтисоси 5.5.12. Криминалистика, фаъолияти судӣ-экспертӣ ва фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ мансуб аст. Диссертатсия дар доираи талаботи банди 31, 33, 34 ва 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 ва бо тағйиру иловаҳои 26 июли соли 2023, №295 тасдиқ шудааст, таҳия гардида, пурра мутобиқати ҳуқуқӣ ва меъёрии давлатии талаботи академиро таъмин менамояд.

Муаллиф таҳқиқотро мустақилона ва бо истифодаи усулҳои замонавии методологӣ ва криминалистикӣ анҷом дода, сохтори диссертатсияро бо мантиқи муназзам ва пайдарпайии илмӣ ташкил намудааст. Ҳамаи бобҳо ва бахшҳои таҳқиқот ҳамоҳангӣ ва мутобиқатро бо принсипҳои систематикии илмӣ таҷассум мекунанд. Ҳамзамон, саҳми мустақими муаллиф дар таҳқиқоти илмӣ тавассути мақолаҳо ва маърӯзаҳо дар конфронсҳои илмӣ-амалӣ собит гардида, нишон медиҳад, ки усулҳои пешниҳодшуда на танҳо аз нуқтаи назари назариявӣ аҳамият доранд, балки дар амалия низ қобили татбиқ ва арзёбӣ мебошанд. Ин ҳолат, ба таъмини эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот ва саҳми илмию амалии муаллиф дар рушди илми криминалистика равона шудааст.

Услуби таҳқиқот ва тарзи баёни фикрҳо дар диссертатсия нишон медиҳад, ки муаллиф дорои қобилияти таҳлилии баланд, маърифати илмӣ ва малакаи таҳқиқоти систематикии криминалистикӣ мебошад. Дар натиҷа, диссертатсия на танҳо дорои навгониҳои назариявӣ ва амалӣ мебошад.

Ҳамин тавр, метавон хулоса кард, ки диссертатсияи Файзуллозода Айнулло Қудратулло дар мавзуи «Таҳқиқоти криминалистии хусусиятҳои

тактикаи азназаргузаронии ҷои ҳодиса» пурра ба талаботи муқаррааргардидаи меъёрҳои омодасозии диссертатсия ҷавобгӯ буда, таҳқиқоти илмӣ ва таҳлили комили проблемаҳои назариявӣ ва амалии истифодаи техникаи криминалистикӣ дар фаъолияти муфаттишони прокуратураро таъмин мекунад. Аз ин нуқтаи назар, муаллиф сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯйи ихтисоси 5.5.12. Криминалистика, фаъолияти судӣ-экспертӣ ва фаъолияти оперативӣ-ҷустуҷӯӣ мебошад.

Муқарриз:
номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ,
дотсенти Академияи ВКД
Ҷумҳурии Тоҷикистон **Самиев Н.М.**

Имзои Самиев Н.М. – ро тасдиқ мекунам:
Сардори шуъбаи кадри Академияи
ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон **Саидзода А.Р.**
«27» август соли 2026

Суроға: 734061, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи М. Мастонгулов - 3
Телефон: +(992) 93-922-43-33
E-mail: nazartereza1945@gmail.com